

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Száma Budapesten 2 kr., vidéken 2 kr.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai számküldéssel: egy hónapra 60 kr.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztési órák:
delelőtt 10 óráig délután 6 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztőségi telefon: 080.
Kiadóhivatali telefon: 382

Esti Hírlap

Budapest, április 7.

1606 új népiskola felállítását tervezi a közoktatásügyi kormány.

A száguldó guillotine.

A halál mindig borzalmas, a halál mindig elremitő. De a legborzalmasabb, legelremitőbb halált a száguldó villamos hozza. Mi ahhoz képest az a borzalom, amit réges-régen kieszeltek: a kerékbe törés, a karóba huzás, a máglyán való megstítés? A villamos mindezeknél jobban öl. Egyszer láttam egy ilyen elgázolást, s akkor nagyon féltem a haláltól. A lábom kezdte. Először az elütött ember lábát morzsolja össze. Rongyokká a húst, pozdorjává a csontokat. S megy feljebb-feljebb. S ahol végigment, nem marad egy ep porczika. Darabokban, rongyokban huzzák ki az összemorzolt embert. S az a rongy néha még él...

Már szinte megszokták ezeket a borzalmasságokat nálunk. Nagyon gyakori. Hajdan, a mesébe való időben megátkozott városok elé valami sziklaoduba beleköltözött a hétfejű sárkány. A tüzet okádó és embert faló szörnyeteg. S jaj volt a városnak, jaj minden lakójának. Ha a hétfejű szörny napról-napra nem kapta meg a maga szüzét. Mindennapra egy szüz halála, ez volt a sárkány élete.

A modern világból nem pusztult ki ez a regebéli szörny. Most is él,

beköltözött közénk, lőt-fut az utcáinkon és még mindig embervérrel táplálkozik. Mindennapra egy-egy ember vére, néha kettő, néha három.

A multesztendőben elöttünk a statisztika) százhetven embert gázolt el a villamos. Negyvennégy csak holtan került ki a kerékek alól, negyven örökre nyomorék lett.

Kinek a lelkén szárad ez a vér? A villamosban is van hiba, az emberekben is. A budapesti ember könnyűvéru és léha. Mindig a kocsi orra előtt jár. Nem kerüli, de keresi a sokadalmat. Nem fél a veszedelemtől, hanem kíváncsian eijár tüntetésekhez, tüzekhez, zavar-gásokhoz. Határozottan van benne is hiba.

A villamos sineken jár, az nem tudja az embereket kikerülni. Sebesen jár és nem tud hirtelen megállani. Ha valaki nem ugrik félre, vagy nem hallja a vészjelt, az elől nem térhet ki a kocsi, s nem is állhat meg. Elgázolja.

De édes istenem, azért mert valaki egy kicsit nagyot hall, vagy podagrás a lába, vagy öreg és fáradt a járása, azért haljon meg kerékbe törve, összemarcangolva és az utpora igya föl a vérét?

Ez nem osztó igazság, itt van valahol egy becsületes középut. Van is, a külső országokban régóta ismerik és használják. Egyszerű mentőkészülék, egy háló, amely fel-

fogja az elütött embert s viszi sértetlenül kényelmes hintaágyban, amíg ki nem szabadítják. Az egész világon használnak ilyen készüléket. Amerikában, például New-Yorkban és Chicagóban olyanokat, amelyeket magyar ember talált föl, valamely Komáromy nevezetű mérnök.

Csak nálunk nincs olyan mentőkészülék. Hogy mi az oka, minek kutatónok? Csak rosszat mondhatunk magunkról. Hogy olcsóbb az emberélet, mint a mentőháló! . . . Hogy mindig utolsók vagyunk az emberbaráti intézkedésekben! . . . Hogy a főváros böles tanácsa többet gondol a szódavízre, mint a polgárok életére! . . . Hogy egyszer azt mondta a böles tanács, hogy lehetetlen olyan mentő hálókat alkalmazni, mert az utczagyerekek hunczutságból belévetik magukat és — ingyen utaznak! . . .

Jobb ezeket nem bolygatni. Ha nem üdvözöljük örömmel Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter böles intézkedését, aki elrendelte, hogy ebben a hónapban két ízben kísérleteket tegyenek különféle mentőkészülékekkel, s amelyik legjobban bevál, azt kötelesek alkalmazni a vasutársaságok. A miniszter maga is jelen lesz a próbákons így nem fenyeget az a veszedelem se, hogy — egyik készülék se találhatik jónak.

Még egy-két hónap és — hála érte az új miniszternek — kivész a

szótárunkból egy borzalmas szó, e hogy: *száguldó guillotine.*

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A Ház portása a mai nappal levettette prémes süvegét meg gubáját és nyalka nyári diszmagyarban, pörge Kossuthkalapjához emelve kezét, köszönti a gyéren szállingozó honatyákat. Nagyon gyéren vannak, amikor Perczel Dezső elnök az ülést tíz óra után fél órával megnyitja.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után következnek a

Bejelentések.

Perczel Dezső elnök bemutatja a miniszterelnök átiratait, melyek szerint a mult hónapban letárgyalt törvényjavaslatokat ő felsége szentesítette és azok az «Országos Törvénytar» utjan kihirdetettek.

Tudomásul vétetik.

Psik Lajos, az állandó igazoló bizottság előadója, jelenti, hogy Széll Kálmán, Hegedüs Sándor, Ugron Gábor — Éljen Ugron! — hangzik fel a Polónyi Géza hangja — képviselők megbízó leveleit megvizsgálta és mind a három képviselőt a kérvényezésre kiszabott harmincz napi határidő fentartásával igazolt képviselőiknek kimondani javasolja.

Következik ezeknek a képviselőknek osztályokba sorozása, ugyszintén a volt elnöknek, Szilágyi Dezsőnek is, és ezzel a Ház a napirendre tér át.

A földmívelési tárca.

A földmívelésügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalásánál a

A kulisszák mögöl.

— Az Esti Hírlap eredeti tárcaja. —

Husvét előttől husvét utánig — nagy spácziom színészeknél. Egy hettel husvétvasárnapja előtt van virágvasárnap, a színészvasár napja. De nálunk a fővárosban csak hírből ismerik ennek a napnak a nagy jelentőségét. Aki vidéken volt színész vagy kritikus, az letagadja és nem meséli a vaskorszakbeli élményeit s így ne csodálkozzunk rajta, ha budapesti ember csak talán a — világlátott kalauzok meséiből tudja, hogy virágvasárnap felé zsufolásig telik a vonatok beretvált arczu urakkal, meg nagyon polgári külsejű, többé-kevésbé fiatal és csinos, szöke, barna, fekete és vöröshaju hölgyekkel, akiből senki fia ki nem ösmerné a drámai szendét, vagy a komikus anyát.

Mert így utaznak a színművészet névelen nagyjai, hol egyedül, hol többen együtt, ha az egész társulat vándorol. És ha megérkeznek az új rezidenciába, újra kezdődik a szezon, a maga saját-

szertü humorával. A direktor és a titkár bejárják a város notabilitásait, főként a bizottsági tagokat és igyekeznek néhány bérletet elhelyezni. Közben pedig a suhanczok minden utczasarkon megcsodálják a szivárvány legtarkább színeiben pompázó falragaszokat, amelyek a «hires társulat jeles produkezióit» hirdetik. Azaz dehogy is produkezióit. Ha Madarász apó senki magyarságával se volna megelégedve, a vidéki színészség ellen nem volna panasza. Mert az még Madarászabb Madarásznál. A legfuresább magyarosítások szerepelnek a hirdetményeken és hitvány germanizáló, aki megmosolyogja, hogy a naturbur-sot Kutya-Bagoson — «természetiunak» hívják.

De a fővárosban is megérezni egy kissé a szezonválságot. Ha nem is Budapest szívében, de legalább a kültekén. A városligetben kezdődik az idény, a sok szellős színház megnyitja kapuit, amelyek előtt nagy hanggal megáldott urak hirdetik, hogy «első hely husz,

második hely tizenöt, harmadik hely csak csekély tíz krajczár.» Az utóbbi árat csak gyanítjuk, mert a buzgó kintornás rendesen még a dikezió közben rázendíti a becsali magyar notákat. De ezen csak nem muhat a dolog. A városligeti színművészet csakugyan beállított, a város másik végén pedig bezártak a színházi kapuk. Mi másról is lehetne szó, mint a Várszínházról, a budaiak régi, kedves ismerőséről, amely úgy maradt itt a rohamosan fejlődő fővárosban, támadó és enyésző nemzedékek között, mint valami kegyeletos emlékjel a néhai Kelemen Lászlóra.

Es az emlék nem maradt pusztá emlék. Egész legendakör fűződik a rozoga palotához, amelynek földszinti padarai között egyszerre csak egy ember fér el, de az is csak, ha nem köver, a lépésői, emeleti helyiségei pedig olyan feltűnően emlékeztetnek a dunajobbparti nagyszámu fürdők helyiségeire.

A várszínházi emlékek közül talán a színi növendékek viszik magukkal a legszebbeket. A sok fiók naiva, szende,

bonvivánt és jellemszínész itt lépett először a közönség elé, amelynek sorraiból, amint a hírlapok mindig pontosan feljegyezték, néhány miniszter sose hiányzott. És az első felépéstől eitekintve — ki tudja? — talán a kulisszák is rejtenek egynémely titkokat és azok a meghitt zugocskák, ahol a debutánsok felvonásközben nagy drukokban fogyasztották el a budai friss sütetű indiánereket, talán nem egy nagy kulissza mögötti karriernek is a kezdetét jelölték. Ó, mert ebből a szempontból mindegy, diszes-e az öltözö, vagy sem és ha Otello második fevonásában az Aidabeli nilusi tájék kulisszái vannak is a színpadon — ez se bántathja két szerető szív örömet. . .

Szóval a Várszínház lebontásával egy darab romantika költözik el a fővárosból. Vagy talán a mult heti bucsu még nem jelenti a vég közeledtét? Hiszen, ha jól emlékszünk, volt már a magyar színészetben olyan bucsuzkodás, amely után — újabb szerződés következett. . .

borászat tételénél Boda Vilmos beszél. Boda Vilmos szerint a földmivé-
ügyi miniszter tegnap elhangzott pro-
grambeszédének egy része sem talál-
kozott általánosabb helyesléssel és tet-
széssel, mint az a rész, melyben a
borhamisításra vonatkozó eljárását is-
mertette és a jövőben követendő visel-
kedése iránt tájékoztatta a Házát.

Az eddig felszólt képviselők egyike
sem foglalkozott tüzetesen ezzel a tárgy-
gyal, és ezért erről a kérdéssel az ös-
szes szegszárdi borvidéki termelők nevé-
ben megbízása és meghatalmazása alap-
ján fog nyilatkozni. Egyetlen egy gazda-
ság sem volt e csapások olyan özöné-
nek kitéve, mint Magyarországnak ko-
rábban híres és jövedelmező bortermelése.
Ezt fölözte még az, hogy az Olasz-
országgal megtartott kereskedelmi szer-
ződés folytán a korábban husz frtot ki-
tevé behozatali vám háromfrtra szállott
le, és ez által egy áldatlan versenynek
voltak kitéve.

— És vannak — szól közbe Mada-
rász József.

Boda: És hogy a mérték teljes legyen,
jötték a borhamisítók.

A miniszternek e tekintetben tett ren-
deleteit osztatlan örömmel fogadták és
működését bizalommal kísérik. A tétel
ellen különben nincs kifogása.

Bernát Béla a szőlészeti tankönyvek-
kel és a borászattal foglalkozik. A szőlő-
szeti kísérletezési állomások kérdését
ajánlja a miniszter figyelmébe és egy
ilyen állomásnak a felállítását Tokaj
vidékén mondja különösen szükségesnek.
A tételt elfogadja.

És most Darányi miniszter kel fel-
szólásra, hogy a tételeknél felszólatóknak
válaszoljon.

A miniszter válasza.

Darányi Ignác köszönettel veszi a
méltánylást, amelyben őt a két utolsó
szónok részesítette és ezután így foly-
tatja:

Ami a Bernát Béla képviselő által
felhozott kérdéseket illeti, mindene-
keltől jelzem, hogy a Tokaj-hegylé-
szőlő-felújítás kérdését az ország egyik
különösen figyelemmel kísérendő kér-
désének tartom és aszerint mindazt, a
mi úgy a kísérleti állomásra, valamint
a szőlő felújítás módozataira, a metszési
eljárásra és az ottani, speciális, figyel-

A hét eseményének különben méltán
nevezhető a szerdai ifjúsági előadás a
Nemzeti Színházban. A színészek fel-
adata sem volt minden inger nélkül. Új
közönség előtt játszottak, amelynek
színtén meg van a maga izlése. És ez-
zel az izléssel kellett szembe szállaniok
a közreműködőknek. Nem mintha Bánk
Bánt most akarták volna megszerettetni
az ifjú publikummal: az a feladat egé-
szén személyes jellegű volt és sikerült
is. A gimnázistadiák ugyanis azzal a
meggyőződéssel jöttek el a színházba,
hogy a legszebb leány a leányiskola-
beli Miczike, de távoztukban beismerték,
hogy egészen megfeleltek az illető
földszinti páholyragukkerezni s ehelyett
meg voltak győződve, hogy Hegyesi
Mari mégis szebb az említett Miczi-
kénél.

A közreműködő urak sikere nem
volt ilyen kétségtelen. Legalább a pub-
likum helyét elfoglaló leánykák nem ta-
láltak a színészek között olyant, aki
szebb volna, mint az ő tulajdon jo-
gászuk.

met érdemlő értékesítési viszonyokra
vonatkozik, különösen gondom tárgyát
fogja képezni. (Helyeslés.) A képviselő
urnak arra a kérdésre, vajon a
borértékesítés érdekében a költségvetésbe
felvett összeg elegendő lesz-e arra az
esetre, amelyet elérni akarok, jelentem,
hogy a pénzügyminiszter ur százezer
forintnyi hitelt bocsátott rendelkezésemre.

Végül reflektálnom kell még Bara
Ódön képviselő urnak a szőlők fel-
újításáról tegnap mondott beszédére, je-
lentve, hogy 3873 félnek 3464 holdra,
5.881,000 forint előirányoztatott. A ten-
denczia pedig az, hogy a kisgazdák ve-
gyék a kölcsönöket igénybe. Kérem a
t. Házát, hogy a tételt elfogadni méltóz-
tassék. (Helyeslés.)

A kincstári uradalmak.

A kincstári uradalmak tételénél
Sivák Imre figyelmébe ajánlja a mi-
niszternek, hogy azok a községek, ame-
lyek a deliblati pusztá környékén van-
nak és kezelésének keretében állanak
nagyobb gondban részesítendők. Itt
tizenötezer holdnál több az, amely
futóhomokból áll. Kivánatos volna, ha
ezt az egész területet szőlővel ültetnék
be. Figyelembe veendő az is, hogy ezen
a vidéken a lakosság az utóbbi évek-
ben nagyon szaporodik. Ajánlatos tehát,
hogy az uradalmi kezelés a lakosságot
megfelelő foglalkozásban részesítse, a
megélhetés szempontjából. (Helyeslés a
jobboldalon.)

A Ház a tételt elfogadja, nemkülön-
ben a többi tételt is.

Eljenzés hangzik fel a Házban; a
földmivélsügyi tárca költségvetésével
végeztek.

A kultusztárca.

Ezzel a közoktatásügyi tárca folyó
évi költségvetésének tárgyalására térnek
át. Elsőben is a tárca képviselője
Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi
miniszter beszél.

Az egész Ház a legnagyobb figyelem-
mel hallgatja.

Wlassics beszéde.

Wlassics Gyula: A vita elején aka-
rok felszólalni. Állami és nemzeti egy-
ségünket óhajtom megerősíteni és a
kultúra terén a hazafias irányt tartom
mindenkor szem előtt. A tanügyi rend-
szer reformja terén nem akarok a ki-
forratlan külföldi példák után indulni.

Van a fővárosi színpadoknak egy
igen szopora írója, aki szezononként ne-
hány darabban jelenik meg a közönség
előtt, többnyire kevesebb sikerrel. A
minap is az említett szerző egy darab-
ját adták. A szerző szabad óráiban —
amikor ugyanis nem ír darabot — egy
szerkesztőség tagja és a premier atutt
néhány kollégája az „Otthon”-ban re-
megve várta a kortárs sikeréről szóló
híreket. Lassankint beszélni kezdtek a
premierről érkezők, akiket a kollégák
sorra megostromoltak. Mikor már min-
den lehető és lehetetlen kérdésre vá-
laszt kaptak, egy fiatal munkatárs
megkérdezte:

— Kapott-e koszorút a szerző?
— Kapott.

— No tessék. Azt biztosan a lap
adta, az árát meg levonják a fizeté-
sükből. Én mindig mondtam a szerző
urnak, ne írjon annyi darabot, mert
anyagilag tönkre tesz bennünket.

Hát lám, az irigyeken kívül még az
effajta jóakarók is bajt okoznak a sze-
gény színpadi szer-
zőnek.

(Helyeslés.) Ha reformot akarunk, azt
akkép készítnék elő, hogy állandó ma-
radjon. Csak ennek az elvnek alapján le-
het majd a középiskolátreformálni. Kisé-
leteznünk nem szabad, mert itt könnyű
a kudarc. Az iskolák egymással kap-
csolatosak, párhuzamosak. A reformnál
tehát, ha az egyik iskola rendszerét re-
formáljuk, kell a másikat is tekintetbe
venni. Az elszigetelés ezen a téren a
legnagyobb hiba. (Helyeslés.) Az intéz-
mények olyanok legyenek, hogy egyik
a másiknak talaját előkészítse.

A katolikus autonómia és kongrua
kérdésében a kormány csak akkor ha-
tároz, ha azok a tanácskozássok befeje-
zést nyernek.

A szünidők kérdését rendezni fogja az
egyetem meghallgatásával. A felsőbb ok-
tatás reformja kérdésében várja a fel-
sőbb tanintézetek és iskolafentartók be-
kért véleményét. De már megvannak az
alapelvei.

A kötelező kollokviumok behozatala
és a jogi kötelező doktorság megszüntet-
ésére, a tudorság tudományos kvalifi-
kációvá átválttatása, a jogi és az
államtudományi képesítés teljes külön-
választása a célja. Egy egységes gyako-
rlati jogi vizsgát kontemplál, mely
ügyvédi és bírói pályára is képesítsen.
Az államvizsgálati bizottságot a tanárok,
től függetlenül akarja szervezni. Olyan
jogi iskolákat akar, melyek kulturális
gócpontra lesznek egyes vidékeken.
Mert célja a kulturális erők decentrali-
zációja, amire a jogi akadémiák fejlesz-
tésével, muzeumok létesítésével stb.
igyekszik hatni.

Ha Ausztriával meglesz a recipre-
cizitás, megvalósítja az orvosdoktori szig-
orlat reformját is. A gyakorlati értékű
képesítés az alapirány s egy évi köte-
lező kórházi gyakorlatot fog rendszeri-
tenni.

A tanárképzésre nagy súlyt helyez. A
főbaj az, hogy nincs kellő irányító or-
ganum. A tanároknak alkalmazkodniok
kell a tanárképzés követelményeihez.
Az illetőket tanítani kell megtanítani. A
tanárjelöltek többsége nem is látja tel-
jes összefüggésében azt a tárgyat, mel-
lyet egész életében elő kell adnia. Az
egyetemi tanszabadság korlátozása nél-
kül rendet fog e téren teremteni.

A tudományos és irodalmi ismeret-
terjesztő felolvasásokat, a szabad Li-
ceum intézményét fejleszteni kívánja s
a vidékre is ki akarja terjeszteni.

A középiskolákról beszél ezután. A
gimnáziumokat árasztják el. De arra
utal, hogy a Polytechnikumon több a
voit gimnázista, mint a realista. Nálunk
azonban a hivatalnoki pályákra tolong-
nak, pedig a szabad pályák szebb pá-
lyákat nyitnak meg. A polgári iskola
reformjától e tekintetben sokat vár.

A tantervrevízió fontosságát nem sza-
bad kiesinyelni, mert csekély javítások-
nak is messzire kiható az eredménye.

Az egységes jogosítású középiskola a
főcélja. Legyenek minden középisko-
lában azonosak az alaptárgyak, a mel-
léktárgyak pedig olyanok legyenek, mel-
lyek egy része az általános műveltség
fejlesztésére, a másik a gyakorlati ki-
képzésre szolgál. E körül tervezetét leg-
közelebb közzé fogja tenni. Az interná-
tusok és tépitézetek rendszerének hiva-
s nagy örömmel üdvözölne e téren egy
társadalmi akcióit. Ott, ahol az állam
teheti, internátusokat fog felállítani.

A képzőművészetek iránti érdeket a
középiskolában fel kell keiteni a remek
írók, az irodalom, a történelem előadá-

sánál. Ez altruisztikus, nemesebb moti-
vumokkal gazdagítja az ifjak lelkét,
erős eszköze a karakterképzésnek. A
szemléltető képzőművészeti előadások,
szünidei tanári kurzusok, stb. e cél
elérésére tett intézkedései.

A testi nevelés terén is sok még a
a teendő a költségvetés korlátai közt.

Bizonyos nemzetiségi iskolák felett a
felügyelet szigorubb szervezését tartja
szükségesnek.

A kereskedelmi iskolákat nem fog-
ják a kereskedelmi tárca keretébe át-
teni. Ha a polgári iskola is képesíteni
fog az egyévi önkéntességre, a kereske-
delmi iskolák túltömöttsége kisebbedni
fog s az intenzivebb tanítás lehetővé
lesz.

A rendes tanárok kedvezőtlen fizetési
viszonyairól is megemlékezik. A rang-
osztályokban a lehetőség szerint fogja
őket a IX-ből a VIII-ba előléptetni.

A keleti kereskedelmi tanfolyamot is
reformálja.

A felsőbb leányiskolák intézményét
is kiterjeszti. A felügyeletet itt minisz-
teri biztosokra bízta.

Az elemi oktatásról beszél. A hitok-
tatók jobb díjazásáról is gondoskodik.
A hazafias irány és a vallásos érzés
fejlesztése az alapirány, melyet a tani-
tók elé kitűzött. 1414 állami elemi is-
kola között máris 393 iskolában van
ingyenoktatás. Az ismétlő iskolákat
egyre kiterjeszti. A fővárosban a le-
ányokat háztartási ismeretekre tanítja
az ismétlő iskolákban, vidékeken a leg-
szükségesebb gazdasági eszközök készi-
tésére taníttatja a népet az ismétlő is-
kolákban.

Az államosítás kérdésében semmi erő-
szakot sem gyakorol. Arra semmi szük-
ség sincs, mert annyian kérik az álla-
mosítást, hogy a pénzből nem is tellik.

Az állami tanintézetek elhelyezésének
kérdésében a helyi viszonyokra van te-
kintettel. 1606 községet akar népisko-
lával ellátni. 534 községgel máris tár-
gyal. 94 községben pedig 200 új iskolát
akar felállítani. Tanító korpótlekban
maig 4066 néptanító részesült. Mivel a
törvény azt mondja, ha az iskola nem
teheti, az állam is közbelép. Itt a kor-
mány inkább tulkiadást vesz igénybe,
minsem kevesebbet adna ott, ahol se-
gélyre van szükség.

Az önkéntességi jog reformját, a mi-
nősítési törvény megváltoztatását, a pol-
gári iskolai reformot tervezi. Ez a gim-
názium túltömöttségét meg fogja szün-
tetni s a gimnáziumnak a felsőbb ok-
tatás előkészítésére fog szolgálni. A
polgári iskola reformjára nagy súlyt
helyez. Az, hogy középiskola lesz-e a
polgári iskola, teljesen mellékes kérdés,
a fő az, hogy a tanterv jó legyen s a
fizetés megfelelővé tétessék.

Csak 16,000 forintja van óvodára.
Csak 260 állami óvoda van, pedig min-
den iskola mellett kellene óvoda, de a
községeket nem lehet ezzel is terhelni.

A művészeti politika terén a mostani
és a jövő társadalom művészeti igényei
fejlesztésére törekszik. A művészet nem
támaszkodhatik csak az államra. A tár-
sadalmat fel kell rázni, hogy a művé-
szet iránt érdeklődjék. A vidéken is
kell kiállításokat és vonzó felolvasáso-
kat rendezni. A Nemzeti szalon szép és
helyes intézmény e téren. Egy legelső
esztetikusunk által egy műtörténelmi
vállalatot vezetett. Ott sok a mód és
eszköz, de iparkodni kell az iskolák
utján is az érdeket felébreszteni s a
jövő társadalmában a művészet iránti

érzék kifejlesztési. Az iparművészeti muzeumra is nagy súlyt helyez; ennek gyakorlati kibátását az iparművészet főbb ágaira minél intenzívebbé kell tenni, iparművészeti tárgyakban mi a külföldnek valósággal adófizetői vagyunk. A Nemzeti Múzeumnak helyszíne van, de a sok kulturcélakat szolgáló új palota emelése a Nemzeti Múzeumnak is fog új helyet teremteni. Köszönetet mond Zichy Jenő grófnak eredményes ekspedíciójáért. (Éljenzés a baloldalon.)

A dolgokat nem szépítette, hűen adta elő a magyar kultúra képét. Érti a hégagokat s tudja, hogy egyes ágaknál nem szabad várni, halogatni. Az eszközök, melyek rendelkezésre állnak, korlátoltak, de reméli, hogy nincs távol az idő, midőn az állambiztosítás egyen-súlyának megintatása nélkül nagyobb összegeket fordíthatunk kulturcélokra. E célra teljes tudását és erejét fordítja s kéri a parlament és a társadalom közreműködését. A költségvetést elfogadásra ajánlja.

A termen lelkes eljenzés zug végig. Perczel szünetet ad.

Szünet után.

A közoktatásügyi tárczához Boda Vilmos beszélt.

Boda Vilmos a miniszter imént elhangzott beszédére reflektálva, azt mondja, hogy a nemzeti állam kiépítésére irányuló törekvés a legfőbb alap-élv, az az alap, amelyen mindennek felépülnie kell. Ő még függetlenségi pártállásban is a szelid irány híve, akkor azonban, amikor a magyar nyelv supremáciájáról van szó, ott a leg-szigorubb álláspontra helyezkedik. Követeli, hogy az ország minden lakója birja az állam nyelvét a magyart.

— Ugy van! Ugy van! hangzik a baloldalon.

Boda: A kormányzatnak oda kell hatni, oda törekedni, hogy még az idegen ajku tanulók is elsajátítsák a magyar nemzet nyelvét. A leányiskolákkal nincsen megelégedve, nem szolgálják azt a célt, amelyet eléjük kitűztek. A költségvetést pártállásánál fogva nem fogadja el.

Óváry Ferencz a népiszkolák fontos-ságát fejtegeti, mert itt nyeri a gyermek egész jövőjére kiható alapoktatást. A főtényező itt a jó, megfelelő képzettségű és elegendő számú tanító. Sajnos azonban, hogy nálunk még mindig tanítóhiány van. Sürgeti az ovodák viszonyának rendezését is és a gazdasági ismétlő iskolák minél nagyobb számban való felállítását mondja szükségesnek, tekintve azok nagy ismeret-terjesztő határát. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Major Ferencz terjedelmesebben akar a közoktatás kérdésével foglalkozni...
— Ohó! Ohó! — ijedeznek mindenfelől.

Major elsőben is az orvosokról, ezek nevelítéséről beszél és itt több hiányt mutat ki, amelyek pótlásra szorulnak. Laboratóriumok felállítását sürgeti az orvosi tudományok fejlesztésének szempontjából. Rámutat azokra az eredményekre, amelyeket a külföldi laboratóriumokban értek el, — hivatkozik Kochra és több bakteorológusra.

Szól a tiszti és törvényszéki orvosok intézményéről, ezt korcsnak mondja és ezek képzésének kiterjesztésére hívja fel a szakminiszter figyelmét.

Az ezzel délután fél három óra előtt véget ért.

A karlóczai zsinat.

Karlóczán tegnap folyt le *Nikolics* Fedor báró királyi biztos bevonulása, fogadtatása és a zsinat megnyitása. A püspökválasztás, holnap, szombaton lesz.

Zmejanovics verseczi püspök, a pátriárka vádlója nem jött el a zsinatra.

Beszélgetés a királyi biztossal.
Karlóca, április 6.

Nikolics Fedor báró, a karlóczai zsinatou a király ő felsége képviselője, ma reggel hosszabb kiballgatáson fogadott egy hírlapíró. Mindenekelőtt a fogadtatás fényéről esett szó.

— Így volt ez *Mária Terézia* idejében is, jegyezte meg *Nikolics* báró. Katonai pompával fogadták ő felsége képviselőjét. A különbség csak az, hogy akkor a királyi biztos mindig *katona* volt s azok, akik fogadták, *gyalog mentek a kocsija mellett*. Most csak a dísz-század gyalogol a hintó körül.

Mikor a beszélgetés fonala a verseczi püspök és a pátriárka ügyére tért át, a királyi biztos ezt jegyezte meg:

— *Zmejanovics* püspök *Radics*csal paktál. Másfél év előtt azt mondotta, hogy *Radics* rengeteget sikkasztott s föl-jelentést fog tenni ellene. Aztán kibékült vele s most a pátriárka ellen fordul. Aztán olyat mondani, hogy neki a pátriárkával semmiféle konfliktusa nem volt. Hiszen egy év óta folyik a harc. Ha ez békeség, úgy köszönöm az ilyen békeséget!

— A püspök ismert «veto»-ja szolgálhat akadályul a tekintetben, hogy a pátriárka elnököljön, zsinatot tartson, püspököt válasszon s egyáltalán hivatalos funkciókat végezzen? Kérdezte a hírlapíró.

— Nem szolgálhat. Mindaddig, míg a vádlott el nincs ítélve, minden jogát élvezzi. *A följelentés különben csupamende-monda*. Ez azt mondta, az azt mondta s így tovább, de konkrét adatot, konkrét esetet föl nem tud hozni senki.

— És ha a pátriárka elnöklése miatt botrányok fognak történni?

— Botrányok nem történhetnek, kivéve ha az illető püspök idejön. *Zmejanovics talán botot is emelne a pátriárkára?*

— Meddig terjed ilyen esetben a királyi biztos jogköre?

— Jogában áll a királyi biztosnak mindent megtenni, amit helyesnek vél. A zsinat felfüggesztése azonban mégis csak a végső eszköz. Ha csakugyan botrányok lennének mégis, legrosszabb esetben azt mondanám «*Beszüntelem a tanácskozásokat!*» Ezzel föltenném a kucsámát, aztán, ha verekednek, *lessék folytatni*. Ez már *privát passzító*. Nem hiszem azonban, hogy idejutna a dolog. Ezek az urak ismerik a saját méltóságuk követelményeit, sokat adnak ő felsége, a királyi képviselőre s remélem, hogy minden a rendes morderben folyik le.

— *Zmejanovics* ellen tesz-e valami intézkedést a zsinat?

— Azt előre nem tudhatni. Ellene különben majd eljár a kongresszusi állandó választmány. Mivel ugyanis az engedelmisséget felmondta és a rendele-letek végrehajtását állhatatosan megtagadja, ki vannak már ellene vizsgálatra küldve a kongresszusi állandó választmány részéről *Nikolics* Miron pakraczi püspök, *Jágics* és *Maximovics* kongresszusi képviselő és *Medansics* titkár. Ezek azonban csak a zsinat után járnak el.

Végezetül a püspökválasztás kérdésére tér át a királyi biztos.

— Az az óhajtam, hogy minde-

nekelőtt a püspökválasztás történjék meg. Ez a főtárgya a zsinatnak. Azután nem bánom, veszekedjenek. Részemről különben mindent el fogok követni, hogy a zsinat lefolyása minden részében a lehető legsimább legyen.

A zsinati tanácskozásokról még megjegyezte a királyi biztos:

— A tanácskozások zárt ülésben folynak, ahol csupán a királyi biztos lehet jelen. A püspökválasztásnál azonban a szavazás alatt még a királyi biztos sem lehet ott.

Ezzel a beszélgetés véget ért.

TAVIRATOK

A Dreyfus-ügy.

Páris, április 7. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A «*Voltaire*» ma befejezi közleményeit *Paloologuenak* a semmitőszék előtt tett vallomásáról. A vallomásból kitűnik, hogy az ugynevezett titkos iratesomó egy olyan ügygyel hozatott összeköttetésbe, amely nincs összefüggésben a *Dreyfus-ügygyel*. Van azonban ebben az iratesomóban egy olyan irat, amelyben *Dreyfus*ról szó van, amely azonban, minthogy csak *Dreyfus* elitélése után került meg, gyanús. Ez az irat egy levél, amelyet egy a *külföldön élő asszony*, aki *Franciaország* szolgálatában kémkedik, egy titkos ügynöknek írt, s amelyben tudatja, hogy *egy olasz őrnagy évente kétszer francia kikötőket látogat és több év óta barátai viszonyban áll Dreyfusszal*. A lap végül megjegyzi, hogy az ily vallomások mily semmitmondók.

Páris, április 7. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A «*Figaro*» mai számában azt a vallomást közli, amelyet *Roget* tábornok, válaszul *Bertulus* vizsgálóbíró állításaira tett. *Roget* felháborodással nyilatkozik *Bertulus* vallomásairól, tagadja *Henryre* vonatkozó állításainak helyességét és végül azt mondja, hogy *nem Henry sirt, hanem Bertulus*. Annak az írásnak, amely *Bertulus* állításai szerint *Henryt* megdöbentette, semmiféle jelentősége nincs. Különböztet *Bertulus* nem igen becsülték kollegái. A madame *Paysnál* lefoglalt iratokban sem a bale, sem a csupán «c» kezdőbetűvel jelzett szó nem fordult elő. Nem igaz, hogy *Esterházyt* a vezérkar kémszolgálatra használta. *Esterházy* furcsa szerepet játszik. Nem lehetetlen, hogy a szindikátusnak ügynöke. *Boisdoffre* tábornoknak nem volt tudomása *Du Paty de Clam* eljárásáról. *Roget* tábornok szerint *Dreyfust* esetleg két indító ok bírhatta rá az árulásra, tudnillik az *asszonyok és a játék*. *Roget* azután visszatért *Bertulus* vallomására és azt mondja, hogy a vizsgálóbíró barátságosan bánt *Henryval*, aminek csodálkozást kell keltenie, ha *Henryt* csakugyan bűnösnek tartották volna. Egy beszélgetés során *Bertulus* tanuk előtt úgy nyilatkozott, hogy *Esterházy* kalandor, de nem áruló, *Roget* tábornok azután *Cordier*ről és *Develle* volt miniszter vallomásairól nyilatkozott és visszautasította *Develle* állításait.

Az *Aurora* föntartással közli azt a hírt, hogy *Roget* tábornokot nyugdíjazták.

A nachodi zavargások.

Nachod, április 7. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A tegnapi rablóhadjárat után amelyben a szatrájkoló munkások egész sereg tüzletet fosztottak ki s romboltak szét, az éjjel hirtelen csönd következett, a katonaság bevonulása végét vetette

minden erőszakoskodásnak, s ma már az összes gyárakban dolgoznak a munkások. Tegnap összesen *harminc ember* tartóztatott le rablás és orgazdaság miatt. A nyomozásokat ma folytatják. *Königrätz*ből törvényszéki bizottság érkezett ide az este.

Sztrájk.

Budweis, április 7. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A *landwehr-kaszánya* építésénél foglalkoztatott munkások tegnap beszüntették a munkát és nagy csoportokban a többi épülőfőben lévő házhoz vonultak, hogy a munkásokat a sztrájkhoz való csatlakozásra bírják, ami a *kailgassei* cseh iskolánál dolgozó munkásoknál sikerült is. A munkások tíz órai munkaidőt és minimális bér megállapítását követelik.

Leégett gyár.

Brünn, április 7. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A *Himmelreich* és *Zwicker*féle fonógyár az éjjel leégett. A kárt, amely körülbelül 200,000 frt, földözi a biztosítás.

RENDORI HIREK

— *Öngyilkos díjnok*. Ma reggel negyed hat órakor, *Geider* István huszonhat éves földművelésügyi-minisztériumi díjnok, az *Izabella-utca* 11. számú ház harmadik emeletéről leugrott és rögtön meghalt. — Egy züllött élet nyert befejezést ezzel az öngyilkossággal. Könnyelmű, hanyag volt minden tétében és ez az életmód okozta végzetes tettet. *Geider* a múlt hónap harmincegyedikén eltűnt lakásáról és ezóta sorsáról sem a földművelésügyi minisztériumban, sem néne, *Csécsei Mór*nél, ahol lakott, nem tudtak semmit. A legutóbbi napokban már a rendőség is kereste az eltűnt díjnokot. Ma reggel, kapunyitás után végre hazajött és részegen botorkált föl lakására. Az öngyilkosság gondolatát, úgy látszik, már ekkor megérlette ködös agyában, mert *megírt* utolsó levelét odahelyezte az asztalra, kalapját letette az ágyra, azután kiment a lépcsőházba és itt vetette magát a szédítő mélységbe. Utolsó sorai *Mariska* nővérehez szóltak, a következő tartalommal:

Kedves *Mariskám!* A jó Isten áldása legyen veled az életben s a családi boldogságban — én már bevégeztem.
Geider.

Itt említjük meg, hogy az öngyilkosság reggel negyed hat órakor történt és az ijesztő kinézetű hulla eltakarításáról még délután egy órakor sem gondoskodtak. A lakók csakhogy megmeneküljenek az összezsúrt tetem borzalmas látványosságától, ezt a lépcsőzetet nem is használják.

— *Gyilkos özimbörök*. A múlt hónap 31-én reggel *Brünko Pál* 32 éves napszámost a *József-köruton* összeszurkálva véresen cizméletlen állapotban találták a gyalogjárón. Bevittek a *Rökus-kórházba*, ahol anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, sebeiben tegnapelőtt belehalt. — A rendőség a tettesek kézrekerítésére erélyes nyomozást indított, amelynek meg is volt a sikere. A szerencsétlen *Brunskót* *Kun Vendel* jászberényi születésű 24 éves loápoló, *Vajsz Sándor* solti születésű 24 éves és *Petróczy József* solti születésű 32 éves kocsisok támadták meg az *Üllői-ut* és *Ferencz-körut* sarkán. Velük mulatott s e közben összevesztett velök. A jó barátok botjaikkal össze-vissza verték, közülük egyik megkéselte s aztán mint akik jól végeztek dolgukat, az áldozatot véreben fekvő hagyták s elmenekültek. A szegény *Brunsko* úgy vándoroghatott el később a *József-körutra* ahol eszméletét veszve összeesett. A járókolók találták meg a sebesültet, s vitték a *Rökus-kórházba*. A tetteseket átkiérték az ügyészséghez, akik közül *Petróczy* egy izben súlyos testi sértésért már kilenc hónapot ült a börtönben.

TÖRVÉNY ELŐTT.

Fiehler bérmeffa. Pár évvel ezelőtt hórihorgos, vörös hajú fiatal ember ütött tanyát a büntető törvényszék tárgyaló termében, ahol mint az *Egyelőrtés* munkatársa szerepelt. Fülébe jutott ez Fiehler Győzőnek, aki abban az időben a lap törvényszéki tudósi tojja volt s az álhírlapiról formálisan kifozta a folyosóról. A rokonszenves ifju erre feketére festette bajszát s a járásbírókat valamint a főkapitányságot szerencsétlenné látogatásával s magát változatosság kedvéért, hol újságírónak, hol ügyvédnek, hol pedig detektívnek adta ki. Balesk mindenütt akad s busásan honorálták a szédelőt. A főkapitányság előtt ólalkodott rendes szokásához híven, ahol Fuchs Josefín varrólánytól a legapróbb részletekig megtudta, hogy mi jártaiban van. A leány panaszt akart tenni s a fiatal ember másna pra rendelte a «hivatalt» s átadott neki egy «Vörösvári» detektív névre szóló vizitkártyát. Fuchs Josefín másnap tudakozódott a többi detektívtől Vörösvári ur után s felmutatta a névjegyet, minek következtése az lett, hogy az áldetektív még az nap galéron fogták az igazi detektívek. Ekkor kiderült, hogy Róth Lipótnak s foglalkozására nézve foglalkozás neiküli szabólegény. Lakásán több vádhatározati kérvényt s egyéb iratot találtak a házkutatás alkalmával, amiért zugirászkodás és mivel magát detektívnek adta ki, hatóság ellen elkövetett kihágás miatt vont a felelősségre Baumann Mór kir. járásbíró.

A sokoldalú férfiú azzal védekezett, hogy csupa szíveségből segített az ügyesbajos feleken, mikor egy-egy kérvényt irt a számukra. Azt azonban elismerte, hogy mint *privát-detektív* szerepelt, mert valóban az s ily minőségben tett a rendőrségnek sok apró szíveséget, mert a szimatja kitűnő.

Baumann bíró a szédelőt zugirászkodás és hatóság elleni kihágás miatt 20—20 frt pénzbüntetésre, behajhatatlanság esetén 4 napi elzárásra ítélte, azzal az érdekes indokolással, hogy a detektív intézmény állami lévén, detektív címet csak az használhat, aki államhatóság által neveztetett ki ilyenek. Másnak e címet akár «*magán*» akár «*privát*» jelzéssel használni nem szabad, mert alkalmas arra, hogy a közönséget tévutra vezesse és a szédelőgésnek tág teret nyisson.

A kir. ítélőtábla ezt az ítéletet indokainál fogva jóváhagyta s *ezzel a privát detektívek fölött megkondult a hatal.* harang.

Törvényszéket Ungvárnak! Ungvár megyének és Ungvár városának küldöttsége tisztelgett ma Tomcsányi László, Barla Odón és Komjáthy Béla képviselők vezetése alatt Széll Kálmán miniszterelnöknel és Flósz Sándor igazságügyminiszternél, kérve, hogy *Ungváron* visszahelyezzék az évek előtt elvett törvényszéket. A miniszterek megígérték az ügy tanulmányozását.

Igazságügyi kinevezések. A király Papp László tapolczai járásbírói albirót a tapolczai járásbíróhoz járásbíróvá, váraljai Fuhrmann Imre beregszászi törvényszéki albirót a beregszászi ügyészséghez alügyészsé és Németh Géza szabadkaai törvényszéki aljegyzőt a szepes-ófalui járásbíróhoz albiróvá nevezte ki.

Zubovics és a verőcezek.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Kutya-macska-barátság volt Zubovics Fedor százados, az ismert sportférfiu és Nográd-Verőce előjárósága között. A viszály eredetileg abból származott, hogy Zubovics kitiltotta parkjából a község lakosait. És ez a herceze-hurca rövid idő alatt személyes gyűlölséggé fajult. Mikor pedig Zubovics panaszára a közgazgatási hatóság a jegyzőt és a bírót felfüggesztette és a százados sikasztási vádjá alapján megindították ellenük az eljárást, kérvényt intéztek a belügy- és igazságminiszterhez. Ebben a kérvényben azt kérték a miniszterektől, hogy más idegen bíróságot delegáljanak Zubovich Fedorral való ügyükben, mert a nógrádi bíróságok *rézreahajlóan* járnak el. A bírák együtt mulatnak Zubovics-csal és így nem is ítélnék pártatlanul. Ennek bizonyítására felemlítik, hogy Zubovics egy kocsisát vasvillával úgy elverte, hogy az kórházban meg is halt, továbbá, hogy egy másik emberre rálőtt és mindezekre szemet hunytak a bíróságok.

Ugy a bíróság, mint Zubovics Fedor százados nyilvános rágalmazás miatt panaszt emelt a kérvény szerzői és aláírói ellen, akiknek ügyét ma tárgyalta a pestvidéki királyi törvényszék Verébely elnök vezetése alatt.

A vádhatóságot Horváth dr. alügyész képviselte.

Zubovics Fedor százados előadja panaszát és az eilene emelt vádakat bosszu művének tudja be.

Következett a *vádoltak kihallgatása*.

Ióth Dániel községi bíró a kihallgatás során beismeri, hogy a kérvényt aláírta, de azt meg nem értette és így senkit sérteni nem akart.

Kammerer Ferencz római kath. plébános beismeri, hogy a kérvényt annak teljes tartalmát ismerve írta alá, de mikor ezt tette, megkérdezte a jelenlevőket, hogy biztosak-e a kérvényben felhozott vádokban. Sérteni senkit sem akart. Azt nem tudja, hogy ki írta a kérvényt, csak annyit mondhat, hogy Oroszi Jenő református lelkész nyújtotta azt át a belügyminiszternek, aki előtt az abban foglalt vádakat szóval is felhozta.

Oroszi Jenő református lelkész beismeri, hogy ő szerkesztette az inkriminált kérvényt. A törvénybíráknak a Tömör-főle ügyből kifolyólag történt felfüggesztése nagy visszatetszést keltett a községben. Az a tapasztalat, hogy a hatósági közegek, a bíróság tagjai Zubovics-csal együtt mulattak, mikor az ő ügyében jártak le, elkésztette őket és indította őket a kérvény benyújtására, és erre mindjárt mint lelkész meg is esküszik, hogy sérteni nem akart. Elviselési cselekedete következményeit, de újból kinyilatkoztatja, hogy senkit sem akart sérteni és egyedüli hibája a kérvény hibás és téves meg fogalmazása. Elmondta a miniszter előtt is a kérvény tartalmát, de ott mindjárt kijelentette, hogy a bíróságot nem akarja sérteni. Most sem akarja állítani, sem bizonyítani azt, hogy a balassagyarmati törvényszék tagjai részreahajlóak volnának. Neiser Ferencz magánzó elismeri, hogy a kérvényt aláírta. Azt, amit a bíróságról állított, nem tudja bebizonyítani.

Makay Sándor tanító, Mayer Ferencz molnár ugyan y értelemben vallanak.

Idősebb Ruthardt Ferencz csak aláírása felmutatásakor ismerte be, hogy a kérvényt aláírta.

Ifjabb Marx János földmives nem tud semmit a kérvényben foglaltakról.

Guttman Mihály, Vitéz Lajos, Blau Márton, Kristóf Ádám, idősebb Marx János, Gutman Péter, Berczell József, Baal Lajos, Matus Máttyás, Lengyel Mór részint nem értették a kérvényben foglaltakat.

A tanúk meghiteltetése után Horváth

János királyi alügyész tartotta meg vádbeszédét.

A magánpanaszos képviselője **Falussy Árpád** dr. csatlakozik a közvádó által elmondottakhoz.

Ióth Dezső dr. védő beszéde után az elnök az ítélet kihirdetését délután öt órára tűzte ki.

Páris gyöngye.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A nemzetközi tolvajvilág fenti czímmel tisztelte meg Ehrlich Lipótné született Weinfeld Fánit, aki azzal szolgált rá erre a titulusra, mert, mint a tolvaj «*gamerilla*» (körtársaság) egyik legtevékenyebb tagja hetedfél estendeig ette a párisi *Masaban* a rakkenyeret. A budapesti születésű, negyvenegy esztendőss asszony már kilencz éves korában a pesti dologkórház lakója volt, ahol ugyancsak kijutott neki a korbácsból és a virgácsból, s ahol a többi gonosztevő perfekt zsebtolvajjá képezte.

Kiszabadulása után, férjhez ment egy zsebtolvajhoz s beutazta az egész világot: München, Bregenz, Bécs, Berlin, Kie, London, Páris rendőrsége, most is féltékenyen őrizi fényképét, mert mindezek a helyeken élvezte az ottani börtönök vendégzeretétét.

Ugyességéről mesés dolgokat tudtak regélni pályatársai, mert mindig ömött erszényt vitt haza. S vakmerőségé fajult bátorsága volt az oka, hogy annyiszor rajta vészett. Legnagyobb felsülése tagadhatatlanul a kiel volt.

1895. év nyarán a *Vilmos császár* csatorna megnyitása alkalmával a német rendőrség legügyesebb detektívjeit mozgósította hogy szemmel tartsa. Az ünnepre özlő bosszu újju vendégeket. Berlinből Wandt nevű titkés rendőr a legzsemfűlesebb detektívot küldötték ki, aki mikor kiszállott a kiel pályaudvaron érezte, hogy valaki nadrágzsebében kotorász. A detektív megragadta a tolvaj kezét, aki nem volt más, mint *Ehrlich Lipótné*, akinek vakmerőségét három évi fegyházzal jutalmazták meg. «Páris gyöngyét» e kaland után természetesen mikor már elszenvetde a rá kiszabott büntetést, haza tolonczolták, s itt be mutatták valamennyi detektívnek.

Tavaly, december 4-én fényes esküvő volt a dohány-utczai szinagógában, ahol abban a pillanatban csipték el a detektívek, mikor Kell Simonné örömanját azzal akarta megörvendeztetni, hogy megkönynyítse tárczájától.

A budapesti törvényszék ma Sárkány József bíró elnöklete alatt Balázs királyi ügyész vádjá és Weisz Odón dr. védelme után *negyedfélvi fegyházzal* ítélte a sokat próbált tolvaj asszonyt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az Esti Hírlap mai április 7-iki soroldásáról szóló értesítést a 6-ik oldalon közöljük.

A Becsület szegénye. A belügyminiszter egy ma érkezett leirata kimondja, hogy *Makróczy Istvánnak* a «Becsület szegénye» című drámája *erkölcstel.* Makróczy darabját a Népszínházban adták elő, a népszínházi bizottság azonban erkölcstelennek találta a darabot és megtiltotta további előadását. A szerző ezt a határozatot megfélebbezte a közgyűléshez, majd miután az helyeselte a bizottság határozatát, a belügyminiszterhez. A mai leirat nem engedi meg a «Becsület szegénye» előadását s így azonosítja magát a népszínházi bizottság és a közgyűlés határozatával.

Egy új csillag. A Magyar Színház aszfronómusai egy új csillagot földöztek fel, ámbár addig is Fedák Sárinak hívták, mielőtt tegnap a szinpad horizontján felcsillant, a már most is messzevilágító fénye. Eddig a Rákosi Szidi iskolájában rejtegettek, s talán még az ablakokat is lefűggyönyözték, nehogy valaki megsejtse, milyen meglepetés készül ott a színházlátogatók számára. Es Fedák Sári tegnap

csakugyan meglepte a világot, de még talán azokat is, akik ismerték és akik nagy reményeket fűztek a jövőjéhez. A «Gésák»-ban, mint Rolly-Polly lépett először a nyilvánosság elé és ebben a nagy szinpadon honosságot, ügyességet, művészetet követelő szerepben bámulatos biztosságot árult el, s olyan bravurral játszott, énekelt és tánczolt, mintha már egy tuczat cipőt kopaltolt volna el azokon a túzes deszkákon Fedák Sári, akinek bájos vonásait rajzunk csak sejteti, egy előkelő beregszászi család sarja. Szülei csak akkor engedték a szinpadra lépni, mikor meggyőződtek róla,

hogy az ellenállhatatlan vágygyal, ritkák tehetség párosul. Különben ő nem az egyetlen a családban, akit a természet bőkezűen áldott meg. Testvérbátyjának, a földmívelésügyi miniszterium hivatalnokának, tüneményes hangja van, de még ingadozik, hagyja-e ott a «biztos» pályát, a «bizonytalan» dicsőségért.

— No majd megmutatom én, szólta a hugocskája, hogy aki mer, az nyer.

Meg is mutatta. Tegnap vége-hossza nem volt a tapsnak és éljenzésnek és mindenki sietett Relle Ivánnak gratulálni, aki ezt az új csillagot ösztől a pozsonyi színházhoz szerződtette. Addig a Magyar Színház foglalta le magának és nem adunk neki sok időt, hogy oda visszahódítja.

A kínai követség drámája. Annak idején mi is megirtuk, hogy a párisi kínai követség palotájában titkos dráma játszódott le. Y-li-Pon attaché agyonlőtte Lien-Young követségi titkár és aztán a saját fejébe röpített golyót. A francia törvényszék csak annak a kijelentésére szorítkozott, hogy Y-li-Pon elmezavar következtében követte el tettét, de nem indította meg a nyomozást. Néhány nappal később egy másik kínai követségi titkár szánta magát halálra: a Szajnába ugrott. A francia törvényszék ekkor sem tett lépéseket a vizsgálat megindítására. A kínai császárné azonban nem akar hinni az attaché állítólagos elmezavarában és megkereste a francia igazságügyminisztert, hogy szigorú vizsgálatot rendeljen el. Ez ügyben Lu, a berlini kínai követ Berlinből Párisba utazott.

Az iparművészeti múzeum könyvtára tegnap este nyílt meg a nagy közönség számára.

Gyilkos férj. Szoták József nyírbátori fiatal asztalos két hét előtt vette feleségül Szilágyi Annát, egy szintén nyírbátori szép leányt. A mézeshepek nem voltak edesek. A menyecske már az első napokban észrevette, hogy az ura kapzsi és csak a pénze miatt vette feleségül. Elhagyta hát, de Szoták nem birt megnyugodni sorába és folytonosan üldözte a csábítgatót.

saival. A múlt hónap 30-án is hívta vissza és mikor az asszony visszautasította, forgópisztolyt vett elő és rásütötte és még kétszer lőtt a menekülő után. A szerencsétlen halálosan megsebesítve rogyott össze. A lövöldözésre oda siető háznép el akarta fogni a vadállati embert, ez azonban utat tört magának a tömegben és önként jelentkezett a vizsgálóbíróknál. Most a nyír. hátori járásbírósnál várja büntetését, adozata pedig életveszélyes állapotban fekszik a kálói kórházban.

— Zágrábvári vagy zagrebgradi?
A Budapesti Közlöny április 5-diki száma közölte a királyi kéziratot, amely Mosinszky Adolf zágrábi polgármesternek a magyar nemességet adományozta a zágrábvári előnévvel. A ma érkezett zágrábi lapokban azonban azt olvassuk, hogy az új magyar nemes zágrábvárnak nevezi magát s az üdvözlő küldöttségek is így ünneplik. Az elhangzott üdvözlő és köszönő beszédekben azt is elfelejtik, hogy a polgármester magyar nemességet kapott, mert egyáltalán nemességről szólnak.

— A legfőbb gondja. A nyugati pályaudvar környékén tegnap este nagy volt a nyüzsgés. A sűrűn jövő vonatokon sokan érkeztek. Legtöbben az alagi versenyekről. Fogat, bérkocsi és villamos szédítő gyorsasággal rohogott a szétágazó utcák felé, a pályaudvar kapuin a gyalogjárók tömege hömpölygött ki és az utcán perczesek, virágárusok, rikkanások és gyümölcsösök kínálgatták áruikat. Éles hangjuk fokozta a nagy zajt. Egy vastag anyóka az «Esti Hírlap»-ot szorongatta a ráncos ujjai közt, készletének jókora csomója a hóna alatt várta, hogy az olvasók szétkapkodják. A mámi nem igen versenyezhetett a fürgelábu fiúkkal, akikkel emiatt örökösen hadilábon állt, mert mindig megelőzik és elhalaszszák előle a kuncsaftot. Pislogó szeme a kocsiuton tul egy urat pillant meg, aki a mellyezsebében kotoráz. «Aha, a két krajczárt keresi!» gondolja magában a vén asszony s azzal — se lát, se hall — átiramodik. De még tizez se lépett, midőn egy fiukker jön arra és leveri a lábáról. Az első kerék át is gurul a kövér testén, de a kocsi erős keze megállítja a lovakat, mielőtt még a hátulsó kerék nagyobb kárt tehetne benne. Odasiető jószívű emberek kihúzták a kocsi alól az anyókat, ez fogja az újságlapjait és elkezd számolni...

— Egy... kettő... nyolcz... tizenkettő:
Mikor az utolsóhoz ér elszomorodik és siránkozva mondja:

— Kettőt elvitt a szél!

— Az erdélyrészi református püspök. Az erdélyrészi református püspöki székhelyt most már csak két jelölt küzd: Bartók György dr. és Sász Gerő, mert Bartha Lajos a tegnapi Kolozsvárt tartott értekezleten bejelentette, hogy a jelöltségtől visszalép. A Bartha-párt e visszalépést sajnálattal vette tudomásul s nagyobb része kijelentette, hogy Bartók György pártjához csatlakozik.

— Megugrott elmebeteg. A nagy-kálói elmeegógyintézetből — mint ottani levelezőnk írja, — e hónap 5-én este kilencz órakor két örült megszökött. Az első emeleten levő szobájukból, ágylepedőik segítségével ereszkedtek le és azóta nyomuk veszett. Hogy milyen szigorú felügyelet alatt állnak a nagy-kálói elmebeteg, mutatja az is, hogy a múlt év májusában szintén két örült szökött meg és ezek is csak akkor kerültek meg, amikor önként jelentkeztek a Lipótmezőn.

— Április bolondja. Olaszországban is gyönyörűségük telik benne az embereknek, hogy jámbor, mit sem sejtő felebarátait április eisején lövő tegyek. A legsikerültebb áprilisi tréfát talán az anconai polgármesterrel csinálták meg. Március 31-én este együtt borozgattak a társaság és lassankint mind becsiptek, legkivált a polgármester. Mikor hazafele indultak, a polgármester úgy tántorgott, hogy biztonság okáért fiukkeron szállították garçonlakókra. Utközben az az ötletük támadt, hogy a pajtást in ellégie megbetegítik. Megmondták a kocsinak, hogy az ur a lábát törte el, vigyázattal kell felszállítani lakására. Fellármázták az egész házat, odacsodították a háznepet a mélyen alvó polgármester ágyához, egyik orvoslump gipszkötést alkalmazott a jobb lábára. Meghagyták az inasnak, hogy el ne mozduljon ura mellől és ne engedje mozogni, ha felébred.

Ezalatt a kocsi egyik szerkesztőjében elmondta a nagy szenzációt, hogy a polgármester urat csonttörés érte. Reggelre megtáviratozták Bolognába, mindenféle erről beszéltek, számtalan részvétlívart érkezett. S mikor délelőle a polgármester fölébredt, maga is úgy érezte, mintha földalmi volnának, mert a gipszkötés rettenetesen szorította. Mozdulni próbál, rákiált a szolgálta:

— Hatvan napig kell mozdulatlan fekdünie!

— Mikor jön megint az orvos?

— Délután.

A polgármester a legszánalmasabb arccal fogadta a részvétlívartásokat. Délután eljöttek a barátai, köztük az orvos, a ki kiszabadította a polgármestert kényelmetlen helyzetéből.

— Nini! Meggyógyult már a lábod. *Ilyesmi csak április eisején történhetik meg.*

A polgármester eleinte ékelen dühbe jött, de aztán megnyugodott és örült, hogy igazán semmi baja. Másnap egész Ancona az áprilisi tréfán nevetett.

— Szép asszony löjtje. Vig vadásztiársaság ment ki szalonkázni. Az erdőszélhez érve, az erdőkerülő feleségénél megrendelték az ebédet: Bableves, paprikást és turós csuszát. Hosszas kószálás után kifáradva tértek vissza és már készen várta őket az ebéd. «Az éhség a legjobb szakács», tartja a közmondás, de a szép asszony bablevese kényesebb gyomrot is kielégített volna, a paprikás pedig egyszerűen páratlan volt. Az urak nagy várákozással néztek a turós csusza elé.

— Ez lesz az ebéd koronája! — kiáltott egyikük, a nyelvvel csettintve.

Behozták a tésztaét és a parázstűztől kipirult menyecske biztatólag kínálja a vendégeit:

— Parancsoljanak... Finom lisztből való, olyan fehér volt, mint a hó, csak a gyurás közben, tetszik tudni, barnult meg egy kicsit.

— Kitüntettek. A királyi Szinyai József, Selmecz- és Bélabánya szabad királyi város polgármesterének a királyi tanácsosi címet, Torkos László budapesti állami felsőbb leányiskola tanárának az igazgatói címet adományozta.

— Floquet szobra. Charles Floquet szobrát május 21-én leplezik le a «Père Lachaise» temetőben. A szobor Dalon szobrász műve. Floquet egyike volt radikális párt vezéreinek és a párt a legkülönbözőbb szónoka. Mint ismert ellenzéki ember népszerűségének tetőpontját akkor érte el, mikor Sándor csár Párisban volt és a «Palais de Justice»-t látogatta meg. Ekkor Floquet oda kiáltott a csárnak:

— «Vive la Pologne, Monsieur!»

A köztársaság alatt nagy szerepet ját-

szott. Volt közigazgatási tanácsos, Szajna megye prefektusa, miniszterelnök és képviselőházi elnök. Minden pártnál nagy tekintélynek örvendett és igen kedvelték a kedélye és udvarias modora miatt. Minisztersége idejébe esik a boulangérisztus, amely ellen erősen küzdött és amelyet a «diktatura lyukas köpenyének» nevezett el. Boulanger tábornokkal párbajt is vívott, amelyben a tábornok sebesült meg. Elete vége felé azonban Floquet-et sok keserűség érte. A panamabotránnya is belekeverték, noha teljes ártatlansága kiderült. Mégis sok erkölcsi kár háramlott ebből reá és válaszlóki is elpártoltak tőle. Később szenátorra lett és mint szenátor halt is meg.

— A kis lelkiismeretes. Fuksiné önagyságát szerelmi vallomásaival üldözi a hódító Aladár. Önagyságát megingatták az udvarló szép szavai és külső előnyei, de még védekezik.

— Gondolja meg, mondja esdeklő hangon. A férjem úgy úgy bizik a hűségemben! Csak nem csalhatom meg a tudtán kívül!

— Az osztálysorsjáték főhuzása. Az osztálysorsjáték harmadik osztálya főhuzásainak ma volt a tizenhatodik napja. A Vigadó kisterme már korán reggel megtelt az érdeklődő közönséggel. A 400.000 koronás főnyereményt tíz óraker körülbelül hétszázaditnak húzták ki. A sorsolás más eredménye a következő:

400.000 (négy százezer) koronát nyert: 62362.

2000 (kétezer) koronát nyert: 3223 6299 6703 11041 12845 13559 20323 28489 35327 38401 43339 50561 63647 65067 65412 65672 79920 79431 97666.

1000 (egyezer) koronát nyert: 5525 10355 13829 16467 17415 20659 21540 20976 21671 23398 23629 23659 32738 33269 38331 38585 37099 34192 39434 44225 47569 58582 63124 61097 61484 67350 70652 83958 84821 89714 92409 95662 95773.

500 (ötszáz) koronát nyert: 312 4318 3175 1808 2780 10915 11541 15250 17361 47699 44329 47000 52577 59886 61308 69526 73907 71172 78124 83059 86326 84384 87934 90841.

A többi kihuzott szám 200 koronát nyert. A sorsolást hétfőn folytatják.

Az osztálysorsjáték mai huzásán a 400. 00 korona főnyereményt a Pesti magyar kereskedelmi bank által két félsorsjegyen eladott 62362. számú sorsjegyre nyerte. — Mint halljuk, egy vidéki albíró és ügyész a szerencsés nyerek.

A Hódoló díszfelvonulás. Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 5 óráig. Belpó-díj 50 kr gyermekjegy 30 kr.

— Akácia-arozócrém 1 frt, akácia-szappan 50 kr. E kiváló szőpítő és tisztító készítmények (tessék megszoritani) kaphatók a gyógyszerárakban. Főraktár *Kriegner Gy.* gyógyszer-tára, Budapest, Kálvintér.

SZÍNHÁZAK.

* Wagner Szigfríd eljegyzése — tréfa. Wagner Richard fiáról azt a hírt terjesztették el, hogy eljegyezte Bré kis asszonyt, egy ismert müncheni színésznőt. Most azt jelentik Münchenből, hogy az egészből semmi sem igaz és hogy ezt a hírt csak tréfából bocsájtották világgá. A spatenbräu városában sikerültebb tréfákon is törhetnek a fejüket.

* A newyorki opera. Maurice Grau a new-yorki operaház igazgatója tul akarja szarnyalni a világ összes operáit. Némi fogalmat nyerünk, hogy mit nyújt a Metropolitan Opernhouse a közönségnek, ha a múlt szezonból egyes adatokat kapunk ki: Hetenként négyszer kerültek operák színre: egy millió dollárnál többet költöttek egy éven át, száz előadás közül negyven esik

Wagner, 15 Gounod, 10 Verdi, 8... 8 Mozart és Meyerbeer műveire, melyeknek előadásában Eames, Sembrich Marcella, Lehmann Lili, Nordica, Schumann-Heink és Brema primadonnák, valamint a Reszke testverek, Maurel, Campanari és Plancon énekesek vesznek részt. A kitünő társulat «star»-ja Eames asszony, akire new-yorkiak azért is büszkék, mert amerikai születésű.

Két új darab.

— A Magyar Színház újdonságai. —

Az egyiket *Makai* Emil írta, ami kedves poétánk, akinek — eltekintve, hogy az ő pompás fordításában adnak egy sereg idegen énekes darabot — már volt a szinpadon öszinte nagy sikere: a *Kaland* című hájos apróságával. Most is verses vigátékozt írt, a *Robinsonok*-at. Ezzel együtt mutatják be holnap Varney-nek egy háromfelvonásos operettjét, a *Barnett-leányokat*, amelynek *Gavault* írta a szövegét.

Az újdonságok témáját, a mai főpróbá után, itt adjuk:

Robinsonok.

Hamilton Cruzoe (Dezséri), a cambridgel egyetem tanára, hű szolgálójával Willivel (Rózsahegy), egy ismeretlen szigetre vetődik, ahol trójaiakra akad, akik elszakadva a világtól, Robinson módjára élnek s ősi szokásaikat megőrizve, maguk közt új világot alapítottak. A Senki-sziget trójai lakói eddig azokat a szerencsétlen civilizált embereket, akiket végzetek odasodort, rövid uton fölládoztak az isteneknek. A tudós Hamiltonra és szolgálójára is ez a sors vár. Csakhogy ők leleményesen bíznak az ősemberekkel. Konyakkal itatják le a sziget őreit meg a jóst és a két italhoz nem szokott trójai ruháját magukra öltve, elkerülik a halált. A szigetre vetődött professzornak és famulusának utját a szeszélyes végzőt egy kedves szerelmi história bonyodalmaiba viszi. Ugy esik, hogy Olimpia (Rászkai), a trójai király leánya, valamin összekap a völégényével, Polidor (Füredy) ifjú nemessel. A haragos királykisasszony az erdőben eldobja a jeggyűrűt s fogadást tesz, hogy a becsületes megtaláláshoz meg felcséggül. A gyűrűt a professzor találja meg s hiába szabadkozik, hogy neki már otthon van hitvese, a királyleány minden áron meg akar vele esküdni. Polidor menti ki a csávából. Megvesztegeti a szolgát s magához váltja a bűvös gyűrűt.

Az szerző az érdekes mese keretében tulajdonképpen azt akarja bemutatni, hogy a modern ember milyennek képzei a régieket, s hogyan alkalmazkodnak az antik világ keretébe, ha sorsa a robinzonoskodó trójaiak szigetére dobja. Fokozza a kacagató részletek komikumát, hogy a sziget lakói versben beszélnek, a professzor ur meg a szolgálja prózában. Az őrt és a jóst azonban a konyak civilizálja s prózában kezd beszélni, ellenben a két idegen új szerepében versben kénytelen beszélni.

A darabban görög kórus is van, amelynek komikus szövegét Láng Etel énekli.

A Barnett-leányok.

Az angol Gyurkovics-csemeték. Egyformán aranyosak és egyformán könnyűvérték. Egy francia milliomas fülíg szerelmes a legfialabba s meg is kéri a kezét Barnett-papától, aki azzal a föltétellel igéri neki oda, ha megházasítja a többi négy leányát.

A francia minden módot felhasznál, hogy az ötödikét fökötő alá juttasson négyet, de mikor ezek mind megkapták a maguk férjét, az ő válaszlóttja kacagva mondja a szemébe, hogy — nem szereti. Sőt másf szeret. A szegény milliomasnak nagy fáradságai után meg kell elégednie a násznagysággal.

Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatnaponkint 400 koronásat. Az összes egy hetes apszámok, akár megnyerték az 50koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 400 koronára.

A leányok szerepét Bilkey Irén, Hében Anna, Haller, Gombaszögi és Rózsa Lilj adják.

SPORT.

A sportközönség figyelmébe. Az urlovasok szövetezete a versenyekre járó közönség kényelmére igen helyes intézkedést tett. Eddig sok kellemetlenséggel járt, amíg az ember Alagon a nagy tolongásban megvásárolhatta a jegyét, s már itt a vasutállomáson is gyakran késtek le, akik nem akartak ököllel furakodni a sokaság közé. Ezentul mindenki itt benn a városban válthatja meg az Alagra szóló vasuti jeggyel együtt a versenyjegyet is. Az urlovasok szövetezete ezek elárulását a Podmánczy-utca és a Teréz-körtut sarkán levő tőzsde tulajdonosaira, a Breuer-nővérekre bízta. Az ő trafikjukban bármikor kaphatók ezek az alagi jegyek.

Football-mérkőzés. A vasárnapi nemzetközi football-match csapat összeállításáról a Wiener Athletic Sport-Club már értesítette a Budapesti Torna-Club vezetőjét s ez összeállításból itélve rendkívül heves küzdelemre lehetünk elkészülve. A W. A. C. játékosaival számos bécsi sportférfi lerándul Budapestre, hogy szemlájuk lehessen a valóban érdekes mérkőzések. A küzdelem a csömöri-úti versenyályn fog lefolyni.

Tavaszi löversenyek Alagon. A holtai program jóval csöndesebb az első két napénál. Nagy díj nem igen szerepel benne, de azért az egyes versenyek elég érdekesek lesznek. Különösen a kereszturi akadályverseny, amelyben Fenegyerek, Ossi, Thecla, Pogon és Csekő mérkőzhetnek. Ha rendben van, Fenegyereknek kell megnyernie a versenyt abszolút magas sulya daczára. A háromévesek handikapjában forma szerint Arkangyalát és Dolly várhatók elől, az eladók versenyében pedig Bokros és Edison. Érdekes még a negyeri díj, amelyért Divat és Steurman indulhatnak legtöbb sánsszal.

Jelöltjeink:

- I. Arkangyalát—Dolly
II. Bokros—Edison
III. Fenegyerek—Ossi
IV. May be—Belle Helene
V. Znicz—Abgar
VI. Divat—Steuermann.

Az Esti Hírlap sorsolása.

A csütörtöki

lappeldányainkra való sorsolás ma pénteken délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek az április 6-iki csütörtöki kelettel kibocsátott összes lappeldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kibuzatott a napi 50 koronás nyereményre az április 6-iki csütörtöki

BF—926

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanúsítvány hivatalosan igazolja.

Fel nem vett nyeremények.

Nem jelentkeztek még nyereményekért a húzástól számított tizenegy nap alatt következő nyerő számok tulajdonosai:

- a március 25-iki BK—88
a március 28-iki BE—719
a március 29-iki AF—269
a március 30-iki BB—327
az április 1-eki AE—931
az április 4-iki AC—819
az április 5-iki AD—677

Ínapokra esett 50 koronás nyereményekért és a március 31-iki BB—690 ínapra esett 400 koronás nyereményért.

KÖZGAZDASÁG

A közös függő államadósság kimutatása. A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság, 1899-ik évi április hónap 5-én tartott 29-ik ülésében az államjegyek forgalmi összegét 1899. évi március hó végével következőképpen találta: A bizottság saját feljegyzései alapján a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 forintokban 688.132 frt — kr, 5 forintokban 111.031.550 frt — kr, 50 forintokban 11.437.700 frt — kr, összesen 123.152.442 frt — kr. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint a forgalomban levő sőtányaufaltványok összege: 39.013.300 forint — kr, összesen 162.165.742 frt — kr. A közös függő adósságnak közös költségen beváltandó 312 millió forintnyi összegéből az 1894:24. törvényzikk rendelkezései értelmében folyó évi március hó végéig 1,5 és 50 forintokban összesen bevonatott és mint törlesztett leiratott 199.316.809 frt — kr, ellenben még törlesztetlenül maradt 112.683.191 frt — kr.

Új vasut a romániai határon. Románia megépítette a székely vasutak csikszeredai-gyimesi vonalához csatlakozó trigu-okna—komanest—palánkai vasutat. A csatlakozó vasutnak Gyimes és Palánka a két határállomása. E román vasut vonalnak tegnapi volt az ünnepélyes megnyitása.

A panamás intézetek. A Kiscselli takarékpénztár volt alelnöke, Rosenberg Lajos és könyvelője, Ridt ellen, a győri kir. ítélőtábla a büntügyi zárlatot elrendelte. A takarékpénztár tényleges vagyoni helyzete a most folyamatban levő munkálatok révén a következőképpen áll: Aktív állapot 69.697 frt. Szemvedő állapota 1.171.380 frt, hiány 564.362 frt.

Az aradi polgári takarékpénztár felszámolása már megkezdésére előrehaladott stádiumba jutott; a felszerelés felesleges részét eladták, a követelések nagy részét pedig pénzzé tették. A felszámoló bizottság az összegyűjtött készpénzből a bevételeknek június 1-én 30—40 százalékot fizet.

A perjámosi kereskedelmi és iparbank igazgatósága ellen több részvényes vizsgálatot kért, mert a mult esztendői mérlegben, bár az esztendő több ezer forint veszteséggel zárult, nyereséget mutattak ki. Az állítólagos veszteségek a beadvány szerint törzsei gabona a spekulációból származnak.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonaüzlet Budapesten. Gyengébb külföldi jelentésekre ma kész buzában nagyobb volt a kínálat s így elkelet 15000 mm.-ért alig lehetett tegnapi árat elérni.

Table with 2 columns: Item (Tiszavidéki, Tolna, Makó, Orosháza, Dunamell., Román) and Price (kg, frton)

Egyeb gabonaneműekben mérsékelte forgalom mellett rosz 10 krral olcsóbb áron, míg a többi czikk változatlan.

A határidőpiacon nagyobb eladási kedv folytán csökkentek az árat,

Table with 2 columns: Item (Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs áprilisra, Tengeri májusra, Zab áprilisra) and Price (frton)

A budapesti értéktőzsde. Az értéktőzsde változatlan külföldi és bécsi jegyzésekre nyugodt irányzattal folyt le, az árfolyamok kevéssel változtak. Az általános hangulat kedvtelen maradt. A helyiértékek piaczn városi villamos részvények 2 frittal csökkentek, míg közuti vasuti részvények tartott áron zárláltak.

Az értéktőzsde előfordult kötések: osztrák hitelrészv. 369,30—369,10, magyar hitelrészv. 386,25—386,—, osztr. magy. államvasut részv. 364,40—364,90,—, déli vasut részvény 63,50—63,25, leszámitó-bank részv. 257,50—,—, rimamurányi vasműrészv. 314,25—315,—, közuti vaspálya-részvény 393,50—393,—, városi villamos vasut részvény 223,50—221,75 frton.

Zárlatok maradt: osztrák hitelrészvény 369,20, magyar hitelrészvény 386,—, osztr. magy államvasut részv. 364,80, déli vasut-részvény 63,25, leszámitó-bank részvény 257,50, rimamurányi vasmű-részv. 316,—,—, közuti vaspálya részvény 393,—,—, városi villamos vasut-részvény 221,75 frton.

A gabonaüzlet Bécsben. Külföldi jelentések ellanyhitották az irányzatot.

Table with 2 columns: Item (Buza tavaszra, Rozs tavaszra, Tengeri máj-jun-ra, Zab tavaszra) and Price (frton)

Az értéktőzsde Bécsben. Az értéktőzsde csekély üzlet mellett csendes irányzattal zárult.

Jegyzések: Osztrák hitelrészvény 369,10, magyar hitelrészvény 386,—, magyar aranyjára-dék 119,75, magyar koronajáradék 97,20, anglo-bank 153,75, osztrák-magyar államvasut részvény 364,75 frton.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. L. Debreczen A március 27-iki házason a március 25-iki BK—88 számot buzták ki, tehát március 25-iki AF—719 számú lapja nem nyert. Többeknek. Az április 11-ik nemzeti ünnepen nincs munkaszünet.

AZ ARANYBARLANG

Orosz regény. (51)

Írta: Dosztojevski.

Egy házitanító elbeszélése.

De hajh! kegyetlenül csalódot. Estére megtudta, hogy a kis herceg szegény, mint a templom egere s hogy ő reá számít, hogy a rouletten játszassék. Blanche, mikor a herceg eljött, kikergette és bezárkózott.

Ez emlékezetes nap reggelén hasztalan kerestem Mr. Astleyt mindenfelé. Nem is reggelizett a hotelben. Délután öt óra felé véletlenül találkoztam vele a vasut közelében, amint a Hotel d'Angleterre felé igyekezett. Sietve haladt és komornak látszott.

Nyájasan nyujtott kezét az ő szokott ehah!-jával, de nem állott meg. Felvilágosítást nem kaphattam tőle. Különben is kinos lett volna rám nézve, Paulináról beszélni vele; ő pedig magától nem tett rá czélzást.

Elbeszéltem neki a babuska dolgát. Vállat vont.

— Végkép tönkre fogja magát tenni, mondtam.

— Nyilván, felelt ő. — Ha ráérek, elmegyek megnézni, hogyan játszik. Nagyon érdekes.

- Hol volt egész nap?
— Frankfurtban.
— Dolga volt?
— Igen.

Mit kérdezhettem tőle még egyebet? De azért nem váltam el tőle; hanem amint a hoteljéhez értünk, köszönt és magamra hagyott.

Hazatérve azzal vigasztalódtam, hogy két órai beszélgetés alatt sem tudhatam volna meg tőle többet; mert végre is mit lehetett volna tőle kérdezni?

Paulina azzal töltötte a napot, hogy a parkban sétált a gyermekekkel és a dajkával. Kerülte a tábornokot. Ot egyébiránt, ezt már előbb is észrevettem, semmi sem zavarhatta meg, a sok zaklatás, amely között élt, nem hozta ki rendes nyugodtságából. Egyszerű fejjajással viszonzta a köszönésemet. Ingerülten tértem szobámba.

Igaz, nem iparkodtam vele beszélni, és a Wurmerhelm báróval való eset óta ugyszólván nem is láttuk egymást. Igaz, tüntetőn játszottam a büszkét s minél inkább mult az idő, annál nagyobb lett a haragom. Hogy nem szeret, hagyján;

de legalább nem kellene lábbal tapodnia és ily megvetéssel fogadnia határtalan odaadásomat. Tudja, hogy szeretem, meg is engedte, hogy szóljak neki szerelméről! Igaz, hogy különös módon is kezdődött.

Régen volt, már két hónapja, mikor észrevettem, hogy barátjává, meghittjévé akar tenni. Meg is tette a kísérletet. De rosszul sikerült és eredménye csak a mostani viszonyunk lett. Ha visszatetsző neki a szerelmem, miért nem tiltja meg, hogy szóljak neki róla. De megengedi sőt egyenesen rákésztet és... csak azért, hogy kigunyoljon! Gyönyörűsége telik abban, hogy miután magamon kívül hozott, egyszerre leujtson egy csapással, valami közönyösen megvető gunnyal.

Pedig jól tudja, hogy nem tudok nélküle élni! Ime, már három nap mult el a báróval való eset óta, és én nem bírom tovább ezt a szakítást. Midőn az imént a parkban találkoztam vele, a szivem kimondhatatlan hevességgel kezdett dobogni. Ő sem élhet nélkülöm! Szükséges vagyok rá nézve, de csak mint bohóca talán?

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Kálnoki István.

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

Az Esti Hírlapnak ugy előfizető, mint számonkint vásárló közönsége számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgyszorjátékot

rendezünk.

Minden Esti Hírlap játszik és pedig nem csupán az aznapi számra való sorsoláson, hanem az illető hétnek nagy sorsolásán is.

A sorsolás napi sorjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyeremény pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombati kibocsátott lapszámok játszanak, 400 korona.

E sorsolásra a m. kir. szabadalmi hivataltól 11,614 szám alatt kizárólagos szabadalmunk van, a m. kir. lottóigazgatóság pedig 769 számú rendeletével adta meg vállalkozásunknak a pénzügyhatóság engedélyt.

A mai nap kibocsátott lappeldányokra, a mai lap homlokán olvasható számokra a sorsolás a következő nap délelőtt tartatik Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában s a sorsolás eredményét a húzás napján éltán megjelenő számunkban közöljük.

Azokat a nyereménytárgyakat, amelyekért a nyerő 14 nap alatt bármilyen okból nem jelenkezik, újra kisorsoljuk olvasóink között akképp, hogy ezek értékéből tartalék-alapot képezzünk, melyből a heti nyereményt 200 koronáról 400 koronára emeljük és a tartalék alap nagyságához képest időnként még nagyobbra szabjuk.

A nyertes lappeldány tulajdonosa nyomban megkapja a nyereménytárgyat, ha személyesen jelentkezik kiadóhivatalunkban, vagy pedig ajánlott levélben küldi be a nyertes Esti Hírlapnak azt a darabját, amelyen a lap homlokzatán a csillagok között levő betűsorok és szám a lap kelténél együtt tisztán és csonkítatlanul olvasható. Gondunk volt arra, hogy valóban pénzerékű, mindenképpen becses és — szűkség esetén — azonnali pénzzé válható nyereménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a sorsolás napi ötven koronás nyereményekre a következőket: Női aranyóra lánczsal vagy írfának való tulla ezüst óra, tulla ezüst lánczsal, vagy pedig vásárolhat a nyerő a megfelelő összegért neki tetsző fűzfűrbákat Grossmann S.-nél (Bécsi-utca 5. sz.), vagy női ruhákat Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-utca 21. sz.)

A 400 koronás nyeremény a következő tárgyakból áll:

- Férfiaknak: 1 dupla fedeltű finom aranyóra, 1 arany láncz, szent-György tallérral, 1 gyémánt-gyűrű, 1 arany pecsét-gyűrű, 1 arany nyakkendő-tű, 1 pár arany kézalógomb, 3 drb arany inggomb, 1 ezüst cigarettatárcza, 1 ezüst gyulatarló.

Női nyeremény: 1 dupla fedeltű finom aranyóra, 1 arany derék-láncz, 1 arany láncz-karperce, 1 arany nyakkendő-sívszal, 1 arany mellű drágakövel, 2 arany gyűrű drágakövel, 1 pár arany fülbvaló, drágakövekkel, vagy két kitűnő gyártmányú, női- és férfi-blokkil.

Minden lap egyuttal sorsjegy.

→ Az Esti Hírlap ←
nyerői.

Az **ESTI HIRLAP** sorsjátékán január-február és márczius hónapban a következő olvasók nyertek:

400, azaz négyszáz koronát
Gottfried Lipót, Budapest, Nagydíófa-u. 4. Fodor Jenő Budapest, Dávid János földbírtokos Alsó-Jára.

200, azaz kétszáz koronát;
Weisz Sarnu, Budapest, Dessewffy-utca 7. Politzer V., Budapest, Bethlen-utca 12., Löwy Lipót, Budapest, Lehel-tér 9. szám. Darnay Géza Győr, Zsámbó Mihály Budapest, Múzeum-körút 41. sz.

50 azaz ötven koronát:
Nagy Imre Miskolc, Földváry Sándor Budapest, Leszámitolóbank áruház, Löwinger Karolin Budapest, Nádor-u. 50., Vogel Ignác Hódmezővásárhely, Bauer Tamásné Budapest, Csángó-u. 14., Fabriczi Mihály Zombor, Selek József Nagykanizsa, Fitesök Gyula Budapest, Csengeri-u. 41., Kanpl Nándor Csáky-u. 41., Lukács István Budapest, Peterdi-u. 12., Krabovszky Anna Budapest, Lajos-u. 13., Bizony Magdolna Budapest, Csáky-u. 7., Bedő József Torda Löwy József Budapest, Nagykörönd-u. 17., Denie Gyula Budapest, Promontori-u. 12., Rucz Antal Bpest, Duna-u. 5., Padi Lajos Hódmezővásárhely, Kaszper András Rima-Szombat, Darian Gyula Budapest, Tavaszmező u. 3., Sebaly Lajos Budapest, Szt. László-u. 54., özv. Eröss Antalné Budapest, Örömvölgy-u. 17., Puskás János Budapest, Mester-u. 41., Kis Jenő Budapest, Német-u. 39., Nehéz Sándor Budapest, Gát-u. 22., Szkalok Kornél Budapest, Uj-u. 35., Dajmovitz János Zombor, Verbanits Terka Szekesfehérvár, Szabó Józsefné Budapest, (Angyalföld.) Hajdu-u. 5. Cserháti Béla Budapest, Védgát-u. 22. Szombati István Budapest, Fecske-u. 29. Kovács Vilmos Budapest, Deák Ferencz-u. 13. Marján György Budapest, Lehel-u. 12. Pánczél József Budapest, Peterdi-u. 23. Ifju Szalai András Szolnok, Weisz Béla Miskolc, Weisz Izidor Budapest, Marekkői-u. Smiderzky Károly Miskolc, Noll Viktor Budapest, Baross-utca 87.

Az „Esti Hírlap” kiadóhivatala Budapest, Honvéd-utca 4.

Minden olvasó játszik a lap homlokzatán olvasható számmal.

Egyszer 2 krajczár. Előfizetés egy hónapra 60 krajczár.

Legolcsóbb KÁVÉ

bevásárlási hely.

4 1/2 kgr. Honduraskávé 6.30
4 1/2 kgr. Java-kávé 6.25
4 1/2 kgr. afr. mooca-kávé 6.25
4 1/2 kgr. gyöngy-kávé 6.30
4 1/2 kgr. portorico-kávé 5.80

Szétküldés bárhova bérmentve utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Postán naponként, vasuton hetenként kétszer. A posta-csomag vegyesfajta jökből is összeállítható.

Németh Viktor,
Budapest, 419
VIII. József-körút 44.

Magyar aszfalt részvénytársaság.
Andrássy-ut 30. szám
Evvallásaija póttalás mellett legolcsóbban aszfalt-burkolatok készítését és nedves lakások pinézék stb. gyökereis szarazza tételét.
TELEFON.

Milyen lapot járassunk?

Minden budapesti lap között a legfüggetlenebb és legértelmesebb ujság, mely a vidékkel leg-többet foglalkozik, a

Magyar Hírlap.

Leikes védője, fáradhatlan harczosa a szabadság eszméinek, a nemzet jogaiért, a nép érdekeiért napról-napra új harcokat vív.

Szerkesztője **Fenyő Sándor**, akit, élén **Jókai Mórral**, a világ-irodalom e nagy alakjával, a toll kitünőségeinek egész tábora támogat abban a törekvésben, hogy a

legtartalmasabb.

legmegbízhatóbb

ujság legyen a **Magyar Hírlap** és mindig a **szabadság és demokrácia** jegyében vezesse előre a magyar nemzetet.

Olvassóit a magyar ujság-irodalomban

→ példátlan kedvezményekben

részesíti. Legújabb albumát, a **Szabad regényt**, mely az idei könyvpiac egyik legértékesebb terméke, **ingyen kapja meg** minden új előfizetője.

Más kedvezményekben is részesülnek a **Magyar Hírlap** olvasói. A **francia Divatlap** című pompás divatlapot, meg a **Kisvilág** című szép képes gyermeklapot sokkal olcsóbban kapják a **Magyar Hírlap** előfizetői. Ugyancsak jelentősen kedvezményesen aron jutnak a **Magyar Szalon** című hecses folyóirathoz is.

Tolstoi „Feltámadás”

című szenzációs regényének közlését.

Megrázó tragédiája ez a regény egy szegény leánynak, aki mások hibájából a gyalázat prédájává lesz és akinek az orosz költő szive teljes melegevel, mely bölcsességével, regényírói talentumának teljes latbavetésével pártját fogja.

Az ujonnan belépő előfizetők **teljesen díjtalanul** kapják meg az előfizetésük előtt megjelent regény-folytatásokat.

A **Magyar Hírlap** előfizetési ára félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, 1 hónapra egy frt 20 kr. A kiadóhivatal Budapest, Honvéd-utca 4.

Női * * * * *
főnyeremény

1 dupla fedelű finom aranyóra, 1 arany derék-lánc, 1 arany lánc-karperecz, 1 arany nyaklánc szívvel, 1 arany mellű drágakövel, 2 arany gyűrű drágakövel, 1 pár arany fülbevaló drágakövekek.

Férfiaknak:

1 dupla fedelű finom aranyóra, 1 aranylánc, szent-György tallérral, 1 gyémánt-gyűrű, 1 arany pecsét-gyűrű, 1 arany nyakkendő-tű, 1 pár arany kézgomb, 3 drb. arany inggomb, 1 ezüst cigarettatárcza, 1 ezüst gyufatartó.

Kis Világ című gyermekujságot 50 kr-ért negyedévenként kaphatják a **Magyar Hírlap** előfizetői, másoknak negyedévre 75 kr, egész évre 3 frt; postán külön küldve, vagy Budapestben házhoz hordva. Mutatványszám kívánatra bérmentve küldetik.

Hová menjünk este?

SZINHAZAK.

Budapest, 1899. április hó 7-én:

Nemzeti Színház.

Evi bérlet 77. szám. Havibérlet 5. szám.

Essex gróf.

Szomorjáték 5 felv. Irtá: Laube H. Ferd. Szilgietti.

Személyek:

Erzsébet kir.-né	Jaszay M.	Rutland gróf	F. Márkus
Essex gróf	Thury E.	Sir James	Szigeti
Lord Burleigh	Gyenes	North Karoly	Mészáros
Lord Nottingham	Egreesy	Derby gr.	Magas
Sir Walter	Somló	Cuff	Dezsi
Southampton gr.	Horváth	Jonahban	Gabányi
Lady Nongh.	Marothy	Bobsay	Körösmeszi

Kezdete 7 órakor.

Műsor.

Szombaton: Mariana. Vasárnap: Hami béka.

Magyar kir. Operaház.

Zárva.

Műsor.

Szombaton: Bánk bán. Vasárnap: A hadi fogoly.

Népszínház.

Betyárvilág.

Eredeti operette 3 felvonásban: Irtá: Márkus József. Zenéjét szer-
zette: Fejér Jenő.

Személyek:

Csicsakó	Peregh	Vidor
Konstantinovic	Csevadó-vezető	Lubinszky
Mária	Mimi	Gasi Mariska
Totyinka	M. Csatai Zsófi	Pálincás
Dorozsmay	Szirmai	Vutki
		Tollagi

Kezdete 7 órakor.

Műsor.

Szombaton: Betyárvilág. Vasárnap: d. u. Tolonez, este: Betyárvilág.

Vigszínház.

Helyet a nőknek.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Albin Valabregue és Maurice Hen-
nequin. Fordította: Huszar Vilmos.

Személyek:

Cascadier	Hegedüs	Pontgirard	Tapolczai
Cascadierne	Hunyadi	Bouquet des Ifs	Gál
Gené, festő	T. Deli E.	Courpoteaux	Szerényi
André	Kalmár C.	Malyra	Bacsi
Camille, orvos	Varsányi	Nodine Bodard	Hargitay
Riboulet	Levyesi L.	Amélie	Molnar

Kezdete 7/8 órakor.

Műsor.

Szombaton: A tekenőbeka. Vasárnap: d. u. Tanqueray má-
sodik felezése, este: Helyet a nőknek.

Magyar Színház.

A Gyurkovics-lányok

Eletkép 4 szakaszban. Irtá: Herceg Ferencz (Rendező): Vidor D.
I. szakasz: Katinka. — II. szakasz: Sári. III. szakasz: Élla
IV. szakasz: Mici.

Személyek:

Gyurkovicsné	Sz. Szilassy B.	Horkay Feri	Nathonyi
Radványi	Molnar L.	Kemény Tóti	Ódry E.
Sida	Rózsahegy K.	Janko	Kardos
Lilla	Bilkei Iren	Katinka	Róza Lili
Mici	Haskay E.	Sári	Aranyosy J.

Kezdete fél 8 órakor.

Műsor.

Szombaton: Robinzonok. Vasárnap: d. u. Aranylábda-
lóni, este: Robinzonok. A Bar-
nett-lányok.

SOMOSSY MULATÓ

ALBRECHT FERENCZ bérlo

Kezdete 8 órakor, vége 12 órakor

Ma

A világhírű komikus-akrobaták

„AZ ERDEI MANÓK.”

Sylvester kremo csoport.

MLLE LA BELLE VETSERÁ

a dán szépség.

REAL és LANZETTÓ

a kitűnő franciaduettisták.

THE NAMRUG zene-excentrikus.

DIE FESCHEROSI bohózat énekkel.

Valamint az összes műerők.

Minden ünnep és vasárnap két előadás.

Folies Caprice.

VI. Révay-utca 18. sz.

Ma

Anyja vére.

Megelőzőleg

Végrehajtás akadályokkal.

Bohózat

Les Cosmopolites BOVIO

Genre International.

Inkognitó-páholy.

Holnap először:

„Don Carlos als Philosemit”

Parodie.

Hotel MILLENIUM szálloda

Budapest, VIII., Csokonai-utca 10/a.

A Népszínház és technológiával szemben, mindket vasúti ailo-
mástól 6 pernyire, villamos közlekedés. Napiszoak 1 firtól
és havi szobák 18 firtól felfelé mindenkor kiszolgálással
kaphatók. Városi telefon firtószobákkal elegánsan berendezve.

Számos látogatást tisztelttel kér

Reich József, szállodatulajdonos.

Elegáns kávéház és buffet.

Egész éjjel nyitva! Kitűnő magyar zene.

Ozv. Maresch Jánosné és Társa

Észtérzályos üzlet

VI. ker., Nagymező-utca 37. szám.

Elvállal minden szakba vágó munkákat butor-
diszítések, butorasztalosok részére; himzörámákat.
Raktár: dohányzó eszközökben, sáfaboklokban kigyó-
és ébentából. Tekepályához báruk s golyók minden
kivételben. Javítások gyorsan és jutányosan esz-
közöltetnek. 394

Olcsó valódi

arany ezüst-nemű be-
vásárlási forrás

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb;
pontosan szabályozott zsebórák 5 forinttól 14 ka-
rátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbás
ny ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammjait szállít

Lukács M. Márton

ékszer- és óras czég

Budapest, IV., Váci-utca 4.

a zsidó-utczával szemközt.

Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Aki meg akar tanulni

németül irni, olvasni és beszélni,

szeresse meg RÖDER ADOLF „Levélzerinti
oktatás a német nyelv tanulására” című munká-
ját, mely harmadik kiadott és tökéletesen
átolgozott kiadásban most jelenik meg.

Nyelv-mester nélkül, magánban a *Tousaint-
Langenscheidt-féle módszert* követve, tökéletesen
megtanul a német nyelv ismeretét. A magyar
irodalomban e nyelv a legjobban munkál.

Hogy mindenki könnyen h. szajuthasson, fize-
tenként is megszerezhető. Egy-egy füzetnek, mely
egy-egy levelet foglal magában, ára

• 20 krajczár. •

Megrendelhető

LAMPÉL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)

könyvkereskedésében 12996

Budapest, VI., Andrásy-ut 21. szám.

5 füzetre 1 firtal, 10 füzetre 2 firtal az
egész munkára (40 füzet) 8 firtal eltagad
előfizetést bármely könyvkereskedés.

KIFOLYASOK ELLEN Schneider-féle Santal-Capsulák

a legbiztosabbak 8 nap alatt teljesen kigyógyítanak
(uraknál és nőknél) mindenemű folyásokat, egyengült
fertierot, hólyaggyuladást, ömlést stb. Egy doboz ára 2
irt 50 kr. Egyedül kapható posta útján: 323

Schneider József gyógyszerész-nel Resica, Fő-utca 14. sz.

Szép, erős és telt hangu mindenütt kitűnőknek
elismert

Czimbalmok

kaphatók 35 forinttól 500 forintig

Sternberg Armin és Testvére

hangszer-gyár

császári és királyi udvari szállítók

Budapest, Kerepesi-ut 36,

Zongora-termek

Kossuth L-utca 22. (Károly-körút sarkán.)

ZENEPALOTA.

Illusztrált árjegyzék: a) harmonikákról b)
mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról
c.) az összes egyéb hangszerekről mint hegedők,
fuvolák, czimbalmok, csellók

harmoniumok zongorák stbről

Ingyen kapható csak meg kell nevezni, hogy
f. hangszerről kívánatik az árjegyzék.

Érdekes könyvek.

Társadalom- és gazdaság- politikai könyvtár.

Szerkesztő: Földes Béla.

1. füzet. Földes Béla. A munkásviszony egy modern
gyárban. *Somogyi Manó.* A szocialista szövetke-
zetek Belgiumban. Adalék a szövetkezeti és munkás-
mozgalom történetéhez. Ára 30 kr.

2. füzet. Fellner Brügges. A kiegészítő vagyondó
és szerepe a magyar egyenes adórendszerben. Ára 60 kr.

3. füzet. Kreutzer Béla. A munkás-közvetítés kül-
földön és hazánkban. Ára 20 kr.

4. füzet. Gaál Jenő dr. Társadalmi béke a közgaz-
dasági patriarchalizmus alapján. Ára 2 irt 50 kr.

5. füzet. Kreutzer Béla. A munkanélküliség a német
birodalomban. Ára 30 kr.

Az 5 füzet együttvéve 3 irt 90 kr. helyett

2 firtért

kapható

a PALLAS irodalmi és nyomdai
részvénytársaságnál.

Budapest, V., Kálman-utca 2.